

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

BARTKÓW

1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

1776 – 1786, 1945

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **OLEŚNICKI**

Gmina **DOBROSZYCE**

6. Współrzędne geograficzne

51°18'57"N 17°20'39"E

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne

rolnicze

8. Stan zachowania

4

Poprzednie nazwy miejscowości: Bartschdorf (1787, 1845).

Historia wsi i dóbr: Osada została założona podczas kolonizacji fryderycjańskiej w latach 1776 - 1786. Do Bartkowa należała kolonia Wirsebinge położona na wschód od wsi. Obie osady tworzyły jedną gminę wiejską stanowiącą własność królewską. Zimmermann (1787) określa je jako dwie nowo powstałe kolonie holenderskie. W 2 poł. XVIII w. liczyły 19 działek i 139 mieszkańców. Około poł. XIX w. na terenie wsi wzmiankowano 19 domów oraz królewskie podleśnictwo. Liczba mieszkańców wynosiła 180 osób. Leśnictwo w Bartkowie w 1937 r. podlegało pruskiemu nadleśnictwu w Wodnikach. Bartków, położony pomiędzy miejscowościami Lubiel - Ługi, zachował pierwotny układ zabudowy w formie rzędówki. Wieś położona na wschodnim krańcu gminy. Zagrody rozlokowane bardzo rzadko, wzdłuż dwóch prostopadłych do siebie dróg, przylegające do dużego kompleksu leśnego. Budynki parterowe z dachami stromymi, dwuspadowymi, krytymi dachówką.

Bibliografia:

- Adressbuch des Grundbesitzes in der Provinz Schlesien, Berlin 1937
- Buße S., Eisenbahnen in Schlesien, Eggldam 1989
- Knie J., Alphabetisch-statistisch-topographische Übersicht der Dorfer, Flecken, Städte und anderen Orte der königliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845
- Kwartalnik Górowski 1/2003, red. Z. Hanulak, Góra 2003
- Regesty Śląskie, red. W. Korta, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5 (1360), Wrocław 1992
- Słownik etymologiczny miast i gmin PRL, Wrocław 1984
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz, Wąsosz 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Bd 1-13, 1786

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji.

czerwiec 2023
Justyna Kość